

Студиска програма: **ВТОР ЦИКЛУС СТРУЧНИ ПРАВНИ СТУДИИ (ДИПЛОМСКИ ПРАВНИ СТУДИИ)**

Времетраење на студиската програма: **1 (една) година**

ЕКТС кредити: **60**

Цели на студиската програма

Студиската програма за стручни правни студии од втор циклус, има за цел да профилира кадри кои во согласност со концептот на модерното стручно образование за непосредно поврзување на теоријата и практиката, се стекнуваат со знаења и вештини за работење во сферата на правосудството, адвокатурата и нотаријатот, извршната и законодавната власт, за работење во политичките институции, за работење во претпријатијата и компаниите, како и во многу други национални, регионални и меѓународни асоцијации и организации итн.

Како една од најважните цели на оваа студиска програма, се појавува потребата за оспособување на кандидатите во областа на правото, како во поглед на апликативноста, така и во поглед на нивните теоретски потенцијали и креативност. Основна цел на студиската програма е продлабочување, проширување и подигање на нивото на студентските знаења во рамки на дисциплините вклучени во неа. Во рамките на оваа студиска програма, студентите имаат можност да се запознаат со: основните и специфичните процеси, односи, институции и актери во правните односи, позиционираноста и форматот на правните субјекти, категоризацијата и спецификите на современите правни системи итн. Освен тоа, програмата цели кон тоа да обезбеди цврсти, критички и систематски сознанија за институциите и суштествените правни феномени и појави во Р.Македонија, да обезбеди основни сознанија за концепциите, основните принципи на правото и правниот систем на Р. Македонија и за начинот на неговото функционирање на меѓународен план, да развие свесна критика на правото во споредбен, историски, општествено-економски и во политички контекст и да им претстави на студентите редица различни теоретски достигнувања поврзани со правото како такво, да им понуди редица опции кои ќе им овозможуваат на студентите да студираат специфични полиња на правото, да развиваат сопствени критички, аналитички, функционални, споредбени способности и способности за решавање на проблемите кои можат да се применуваат во различни позитивно – правни и реално - апликативни рамки, да даде можност за развој на интер – персоналната и професионална комуникација, и други значајни способности потребни за вработување на правниците во правосудството и во други соодветни институции.

Резултати од учењето (специфични дескриптори на квалификации)

знаења и разбирање

- покажува стручно знаење и разбирање на воспоставените принципи во полето на правото.

- покажува кохерентно познавање на стручните теми во областа на правото, односно граѓанското процесно право, казненото процесно право, меѓународното трговско право, правото на интелектуална сопственост и др.
- покажува стручно знаење за поширокиот, мултидисциплинарен и интердисциплинарен контекст на правото во целина.

примена на знаењето и разбирањето

- способност за препознавање, употреба и тестирање на концептите во рамки на правото.
- способност за идентификување, формулирање и решавање на стручни проблеми од областа на правото, а во насока на евалуација на програмата на правото и неговите аспекти.
- способност за селектирање на релевантни методи и искористување на резултатите од стручната дејност во областа на правото.

способност за проценка

- способност за прибирање, анализирање, оценување и презентирање на информации од релевантни податоци за правото, најчесто од перспектива на познавање на неговите мултидисциплинарни и интердисциплинарни компоненти.
- способност за евалуација на сопствените стручни перформанси во областа на правото.
- способност за комбинирање на теоријата и праксата со цел воведување на нови стручни стратегии од областа на правото.

комуникациски вештини

- способност ефикасно да комуницира преку пишувани извештаи и усни презентации, со стручната и пошироката јавност употребувајќи соодветна терминологија и стручен јазик.
- способност да споделува и дебатира за концепти и идеи од областа на правото, како со стручната, така и со пошироката општествена јавност.
- способност за тимска работа и активна соработка внатре во групата, преку споделување одговорности и задачи.

вештини на учење

- Преземање иницијатива за идентификување на потребите за учење и понатамошно професионално продлабочување, со висок степен на самостојност во одлучувањето.
- Редовно следење на најновите стручни достигнувања и текови од областа на правото, а преку следење и консултирање на позитивните прописи, стручни трудови, стручни списанија, посетување на стручни семинари, конференции итн.

Листа на предмети

Семестар 1

Задолжителни предмети (6 ЕКТС)

Граѓанско процесно право

Цел на предметната програма по граѓанско процесно право е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења за граѓанското процесно право и со специфични вештини за примена на ова право во практиката. Посебни задачи на оваа програма се: да ги оспособи студентите самостојно да ги идентификуваат и критички да ги анализираат основните институти на граѓанското процесно право; да развива вештини за примена на стекнатите знаења во практиката во врска со водењето на граѓанско судските постапки. За остварување на овие цели и задачи предметната програма по граѓанско процесно право ќе ги обработи теоретските аспекти на граѓанското процесно право, а потоа ќе се фокусира на практичната примената на процесноправните норми. По завршувањето на ова предметна програма студентите: ќе можат самостојно да ги истражуваат институтите на граѓанското процесно право од теориски аспект, начините на нивно нормативно обликување и конкретизација и примената во практиката и ќе бидат оспособени за преземање одделни процесни дејствија, посебно ќе стекнат знаења за пишување поднесоци.

Казнено процесно право

Казненото процесно право е научна дисциплина која ги проучува правните прописи со кои се уредува начинот на преземање на процесните дејства во казнената постапка и формата на процесните односи во кои стапуваат субјектите и другите лица при преземањето на процесните дејствија. Предметот Казнено процесно право претставува збир на правни норми кои ги уредуваат правните дејствија на субјектите во кривичната постапка. Кривичната постапка ги уредува односите меѓу субјектите во кривичната постапка одредувајќи ги нивните права и должности во сите фази на постапката. Во кривичната постапка се усогласуваат: процедуралните односи, облиците на постапката и процедуралните гаранции.

Вонпарнично и извршно право

Цел на предметната програма по вонпарнични и извршно право е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења за овој дел на граѓанското процесно право и со специфични вештини за примена на ова право во практиката. Посебни задачи на оваа програма се: да ги оспособи студентите самостојно да ги идентификуваат и критички да ги анализираат основните институти на вонпарничното и извршното право; да развива вештини за примена на стекнатите знаења во практиката во врска со водењето на одделни вонпарнични постапки, односно постапки за извршување и обезбедување. За остварување на овие цели и задачи предметната програма по вонпарнично и извршно право ќе ги обработи теоретските аспекти на вонпарничното и извршното право, а потоа ќе се фокусира на практичната примената на процесноправните норми. По завршувањето

на ова предметна програма студентите: ќе можат самостојно да ги истражуваат институтите на вонпарничното и извршното право од теориски аспект, начините на нивно нормативно обликување и конкретизација и примената во практиката и ќе бидат оспособени за преземање одделни процесни дејствија, посебно ќе стекнат знаења за пишување поднесоци во одредените вонпарнични постапки и постапки за извршување и обезбедување.

Изборни предмети (се избираат два предмети од листата) (6 ЕКТС)

Меѓународно трговско право

Стекнување со продалбочени знаења од областа на меѓународните трговски трансакции. Главниот аспект се става на запознавање на повисоко ниво на правните правила со кои се регулираат меѓународните трговски договори, изворите на меѓународното трговско право како и значењето на унификацијата и хармонизацијата на меѓународното трговско право и напорите направени во таа насока. По успешното завршување на предметната програма студентите ќе бидат во можност да покажат детални познавања за клучните принципи на меѓународното трговско право, како и да покажат способност за практична анализа и успешно решавање на конкретни случаи од областа на меѓународните трговски односи.

Деловно право

Овој предмет се занимава со основните правила кои се однесуваат на договорите воопшто, како и на спецификите на домашното законодавство и меѓународните договорни правила и стандарди кои се однесуваат на посебни видови договори и целта е студентот да се запознае со нив.

Криминалистика

Криминалистиката е посебна научна дисциплина, егзактна и емпириска, која ги пронаоѓа и ги усовршува научните методи и средства засновани врз практичното искуство, кои се најповолни за да се открие и да се разјасни казненото дело, да се открие извршителот и да се набават сите докази потребни за утврдување на вистината. Таа е наука која систематски го обработува прашањето како да се применат методите на природните и на техничките науки и одредени поранешни искуства на органите на казнената постапка при извршувањето на конкретните задачи и при изнаоѓањето докази за казненото дело и за извршителот.

Банкарско право

Предметот има за цел развивање на научни сознанија, способности и академски вештини во областа на банкарското право, развој на креативни способности и совладување на правните вештини во договарањето и извршувањето на банкарските работи, прометот со пари и хартии од вредност, изучување и анализа на правната регулатива што се однесува на овие институции, развојот и тенденциите на банкарството, запознавање со стандардите и критериумите на

банкарскиот систем, платниот систем и обезбедување на плаќањата, кредитирање и вршење други услуги во домашниот и меѓународниот платен промет, евро интеграцијата на банкарскиот систем на РМ и неговото континуирано приспособување кон стандардите и критериумите на ЕУ.

Семестар 2

Задолжителни предмети (6 ЕКТС)

Стечај и стечајна постапка

Предметот има за цел развивање на научни сознанија, способности и академски вештини во областа на банкарското право, развој на креативни способности и совладување на правните вештини во договарањето и извршувањето на банкарските работи, прометот со пари и хартии од вредност, изучување и анализа на правната регулатива што се однесува на овие институции, развојот и тенденциите на банкарството, запознавање со стандардите и критериумите на банкарскиот систем, платниот систем и обезбедување на плаќањата, кредитирање и вршење други услуги во домашниот и меѓународниот платен промет, евро интеграцијата на банкарскиот систем на РМ и неговото континуирано приспособување кон стандардите и критериумите на ЕУ

Пенологија

Пенологијата, како правна, теоретска и емпириска научна дисциплина, ги проучува феноменолошките карактеристики (појавните облици на одделни начини на вршење на казни дела) и факторите на криминалитетот како масовна општествена појава и криминалното однесување како поединична појава, со цел негово објаснување и спречување. Иако определена како самостојна наука, со сопствен предмет и методи, криминологијата е синтетичка наука во која се интегрираат сите сознанија за криминалниот феномен. Оттука, таа е интердисциплинарна и мултидисциплинарна наука.

Изборни предмети (се избира еден предмет од листата) (6 ЕКТС)

Арбитражно право

Во услови кога решавањето на споровите од граѓанскоправните односи од страна на судовите како државни органи се повеќе трпи критики поради својата бавност, неефикасност и несигурност, арбитражното судење кое им обезбедува на странките прифатлив амбиент во расправањето, едноставност на процесните форми, брзина и економичност, се повеќе се промовира како негова алтернатива, признаена од правните поредоци на сите современи држави афирмирани во светски рамки.

Малолетничко казнено право

Малолетничкото казнено право го проучува позитивниот казненоправен третман на малолетните сторители *de lege lata*, неговиот развој, категориите малолетници и санкциите што се применуваат спрема нив.

Право на интелектуална сопственост

Предметот има за цел темелно запознавање на студентите со поимот и видовите авторски дела, траењето на авторското право, компонентите на авторското право (материјални овластувања, морални овластувања и други права на авторот), поимното определување на терминот автор, заштитата на авторското право (граѓанскоправната заштита, кривичноправната заштита).

Изборни предмети (6 ЕКТС):

Студентите избираат 1 (еден) предмет од пошироко општествено подрачје од студиските програми на Универзитетите во РМ.